

Fros van der Maden

Op Schrift

Schrijfcursus Nederlands voor jonge anderstaligen
CEFR A2/B1

OP SCHRIJFT

Schrijfcursus Nederlands
voor jonge anderstaligen

CEFR A2 / B1

Fros van der Maden

Naam leerling: _____

Klas: _____

Ontwerp omslag Pol van Rijn
 LAPPS Groningen

Druk en distributie NOVO
 Groningen

ISBN 978-94-6190-112-5

©2012 Fros van der Maden

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden opgeslagen of vermenigvuldigd op welke wijze dan ook, zonder uitdrukkelijke toestemming van de auteur.

Hoe werk je met dit boek?

- Doe de opdrachten individueel en in je eigen tempo.
- *Sla geen opdrachten over en maak de opdrachten altijd helemaal af.* Alles wat je leert, heb je later weer nodig.
- Vraag uitleg aan de docent als je een opdracht niet goed begrijpt.
- Kijk de opdrachten zelf na.
De antwoorden staan achterin dit boek.
- De vrije opdrachten (met *) kijkt de docent na.
- De cursus bestaat uit 6 blokken van 4 lessen.
- Na een blok controleert je docent of je alles goed hebt gedaan.
- Daarna maak je een toets.
- De docent kijkt de toets na.
- Als de toets voldoende is, begin je aan het volgende blok.

Veel succes!

Inhoud

	<u>Tekstsoort</u>	<u>Beter schrijven</u>	
1	Vakantiekaart	hoofdletters	7
2	Formulier	leestekens	13
3	Kort briefje	spellingcontrole	19
4	Felicitatiekaart	<i>je eigen tekst controleren</i>	23
	Toets		29
5	E-mail	woorden afbreken	31
6	Uitnodiging	basisregels spelling	37
7	Lijst	samengestelde woorden	43
8	Beterschapkaart	<i>je eigen tekst controleren</i>	49
	Toets		57
9	Advertentie	woordkeuze	59
10	Aankondiging	werkwoordspelling 1	63
11	Instructies	werkwoordspelling 2	70
12	Dagboekfragment	<i>je eigen tekst controleren</i>	76
	Toets		82
13	Sociale media	het publiek van een schrijver	84
14	Aantekeningen	zinsbouw 1	92
15	Antwoorden	zinsbouw 2	100
16	Verslag	<i>je eigen tekst controleren</i>	108
	Toets		116
17	Verhaal	schrijfdoelen	120
18	Brief	formeel en informeel	128
19	Opstel	tekstbouw	136
20	Interview	<i>je eigen tekst controleren</i>	144
	Toets		152
21	Nieuwsbericht	signaalwoorden	154
22	Meningtekst	feiten, meningen, argumenten	161
23	Gedicht	figuurlijke taal	167
24	Recensie	<i>je eigen tekst controleren</i>	172
	Toets		178
	Antwoorden		180

1 Vakantiekaart

***1.**

**Je krijgt een kaart van een vriend(in).
Lees de tekst op de kaart. Schrijf daarna je eigen
*naam, straat, huisnummer, postcode, woonplaats en
land* op de juiste plaatsen op de kaart.
Weet je niet hoe? Kijk naar het voorbeeld op de
volgende pagina.**

Hoi _____!

Postzegel

Hoe gaat het met jou? Ik hoop
heel goed!

We zijn op vakantie in Frankrijk.

Op dit moment kamperen we bij
zee, op een erg leuke camping.

Het is supermooi weer. Ik zwem
elke dag en ik ben al heel bruin. ☺

Waar zijn jullie deze zomer geweest?

Over een week kom ik thuis.

Dan bel ik je.

Groetjes,

M.

2.

Schrijf de woorden in de tekst. Gebruik ieder woord één keer. Gebruik *hoofdletters* als dat nodig is. De woorden staan op alfabetische volgorde.

alpen, frans, gaat, geweldig, groetjes, hoog, kerst, lieve, sinds, tot, vondellaan, skiën

(1) _____ oma,

Postzegel

Hoe (2) _____ het met u? We hopen

heel goed! Heeft u een mooie (3) _____ ?

We zijn (4) _____ een week in de

(5) _____. Het sneeuwt vaak.

Mevrouw van Vliet

De bergen zijn ontzettend (6) _____.

(7) _____ 33A

We (8) _____ de hele dag.

7234AG UTRECHT

De mensen spreken hier twee talen: Duits en

LES PAYS-BAS

(9) _____.

Het is hier (10) _____!

We blijven hier nog (11) _____ vrijdag.

veel (12) _____ en kusjes,

ook van anderen,

liefs,

Kim

**3. Kies op welke kaart de tekst kan staan.
Schrijf de teksten in kolom A of kolom B.**

1	Beste	Lieve
2	jou	u
3	Hoe is het weer in Nederland?	Hoe is het weer in Engeland?
4	Heb je je examen gehaald?	Hoe gaat het met de kat?
5	Succes met studeren!	En hoe is het met uw vrouw?
6	Goede cijfers halen, hoor!	En met uw kleinzoon?
7	Geeft u de poes een aai van ons?	We missen je een beetje.
8	Tot volgende week,	Kusjes,
9	Groeten,	Liefs,
10	ook van pappa en mamma,	ook van mijn ouders,

Kolom A: een vakantiekaart voor de buurman die jullie poes eten geeft	Kolom B: een vakantiekaart voor jouw oudste zus die in Engeland studeert
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	10

***4. Vul je *eigen* woorden in:**

Mijn vakantieland:

Ik ben op vakantie in _____. Het weer is _____:

meestal _____, soms _____.

Ik ben hier samen met _____.

We zijn hier met de/het _____ naartoe gereisd.

We overnachten in een _____.

's Ochtends ga ik _____

en 's middags _____.

's Avonds _____.

De natuur hier is _____ Ik houd erg van _____

_____.

De taal hier is _____.

Ze eten hier _____.

Zelf eet ik het liefst _____.

Het leukste hier vind ik _____.

Ik heb een _____ vakantie en

ik denk dat ik hier _____ zal terugkomen.

_____ is echt een _____ land!

- *5. Maak en schrijf je eigen vakantiekaart vanuit je vakantieland in opdracht 4.
Kies zelf iemand voor wie je kaart is.**

Voorkant van de kaart.

Maak een tekening of plak een foto in.

(Google → Afbeeldingen – knip uit en plak hieronder)

Achterkant van de kaart.

Schrijf jouw tekst. Vraag het adres aan de persoon voor wie de kaart is.

Postzegel

***6. Beter schrijven: hoofdletters**

Je schrijft een hoofdletter

- in het eerste woord van de zin: **H**oe gaat het met jou?
- in namen: **K**im, **V**ondellaan, **A**lpen, **K**erst, **C**oca-**C**ola
- in talen: **D**uits, **E**ngels, **F**rans

Je schrijft **geen** hoofdletter

- in namen van dagen: maandag, dinsdag, woensdag
- in namen van maanden: januari, februari, maart
- in woorden over feestdagen: kerstvakantie, paaseieren

Controleer de tekst op je vakantiekaart.

Kloppen je hoofdletters?

Verbeter ze als dat nodig is.

2 Het formulier

1. **Schrijf de woorden in de tekst. Gebruik ieder woord één keer. De woorden staan op alfabetische volgorde.**

We gaan weer naar school

aardig, doen, eerste, echt, fietsen, fietsenstalling, geweest, leerlingen, lokaal, multomap, nieuwe, papier, school, slaperig, spelletje, vakantie, veel, vorig, wachten, zegt

Aan de zomervakantie lijkt geen einde te komen, maar toch is het dan ineens tijd om weer naar (1) _____ te gaan.

Net als (2) _____ jaar haalt Tom me om kwart voor acht met de fiets op bij mijn huis. Samen (3) _____ we het eerste stuk naar school.

We zeggen niet veel tegen elkaar, want we zijn nog een beetje (4) _____.
Bij een groot kruispunt staat Dave te (5) _____.
'Hoi Dave,' zeg ik, 'Heb je een leuke vakantie gehad?' 'Gaat wel,' (6) _____ Dave,
'We zijn drie weken in Spanje (7) _____. Drie weken met drie zusjes is wel
een beetje (8) _____ voor mij!'

Om kwart over acht zijn we op school. We zetten onze fietsen in de
(9) _____ en we gaan naar ons (10) _____.
De (11) _____ les van vandaag is een mentorles. Ik ken
onze nieuwe mentor nog niet, maar ze lijkt me wel (12) _____.

'Hallo allemaal', zegt ze, 'Mijn naam is Anna Vuurman. Ik ben jullie (13) _____
mentor. Niet alleen ik ben nieuw hier op school; er zijn ook drie nieuwe
(14) _____ in deze klas.

Mag ik jullie voorstellen: Ankita, Matthew en Yuri! We beginnen met een
(15) _____ om elkaar een beetje te leren kennen. Hebben jullie
pen en (16) _____ bij je?'

Iedereen pakt zijn (17) _____ en zijn etui uit zijn tas. Uit de map
halen we een vel papier en uit de etui een pen. De mentor legt uit wat we gaan
(18) _____.

Na een half uur voelt het of het nooit (19) _____ is geweest.
Het nieuwe schooljaar is nu (20) _____ begonnen ...

aardig, doen, eerste, echt, fietsen, fietsenstalling, geweest, leerlingen,
lokaal, multomap, nieuwe, papier, school, slaperig, spelletje, vakantie, veel, vorig,
wachten, zegt

***2.**

**Dit jaar gaan jullie met school op zeilkamp.
De mentor geeft je een formulier.
Vul het formulier in.**

Formulier leerling-gegevens zeilkamp

Klas	_____
Voornaam	_____
Achternaam	_____
Geboortedatum	_____
Heb je al eerder gezeild?	Ja / nee *
Zo ja, hoeveel ervaring heb je met zeilen?	_____
Welk(e) zwemdiploma('s) heb je?	_____
Ben je vegetariër?	Ja / nee *
Ben je ergens allergisch voor?	Ja / nee *
Zo ja, waarvoor?	_____
Gebruik je medicijnen?	Ja / nee *
Zo ja, op de <i>achterkant</i> van dit formulier je medische gegevens invullen.	* Omcirkel het juiste antwoord.

***3. Beter schrijven: leestekens**

Omcirkel in de tekst *Wij gaan weer naar school* alle leestekens die je ziet.

Voorbeelden van leestekens zijn een punt en een komma.

4. Hieronder lees je de namen van de leestekens uit de tekst *Wij gaan weer naar school*. Zoek bij iedere naam het teken.

Schrijf achter iedere naam het juiste leesteken.

Naam van het leesteken	Leesteken
1 Punt	•
2 Komma	
3 Vraagteken	
4 Uitroepteken	
5 Dubbele punt	
6 Puntkomma	
7 Aanhalingsteken	

5. **Waarvoor gebruik je leestekens?**
In kolom A lees je functies van de leestekens uit *Wij gaan weer naar school*.
Schrijf in kolom B de naam van het leesteken.
Schrijf in kolom C het leesteken zelf.

Kolom A	Kolom B	Kolom C
Waarvoor gebruik je het leesteken?	Naam van het leesteken	Het leesteken
1 Vragen	vraagteken	?
2 Pauzeren		
3 Uitleggen		
4 Roepen		
5 Stoppen		
6 Citeren (= schrijven wat iemand zegt)		
7 Opsommen (= een rij woorden noemen) en citeren		

6. **Op de volgende pagina zie je een artikel uit *Seven Days*, een Nederlandse krant voor jongeren.**
De hoofdletters en leestekens ontbreken.
Zet hoofdletters en leestekens in het artikel met een rode pen.

komt er een echte berg in nederland

een echte hoge berg midden in nederland met skipistes haarspeldbochten en eeuwige sneeuw op de top als het aan journalist thijs zonneveld ligt komt zo'n berg er gewoon

ieder jaar vertrekken miljoenen nederlanders naar buitenlandse bergen om daar te skiën te wandelen of te fietsen oud-wielrenner en journalist thijs zonneveld vindt dat nederlanders daar het land niet voor uit moeten gaan

serieus

hij schreef een stukje voor zijn krant *de pers* waarin hij fantaseerde over een echte berg in nederland veel mensen raakten enthousiast van het idee en langzaam werd het bergplan serieuzer deze week kwamen ruim vijftig architecten ingenieurs en andere deskundigen bij elkaar om plannen te verzinnen voor de berg

hoog

het hoogste punt van het nederlandse vasteland is nu de vaalserberg (322 meter) de nieuwe berg moet minstens zes keer zo hoog worden ongeveer tweeduizend meter daarvoor is een lap grond nodig ter grootte van de stad utrecht een logische plek daarvoor zou bijvoorbeeld de polder van flevoland zijn

nadelen

er zitten natuurlijk ook nadelen aan zo'n berg zo kost het aanleggen veel geld volgens zonneveld zelfs wel twee miljard euro zonneveld zegt maar aan zo'n berg valt natuurlijk ook te verdienen met een tolweg met haarspelden bijvoorbeeld of met de verkoop van skipassen je kunt ook prachtige dure huizen bouwen met uitzicht op londen en antwerpen

Bron: www.sevendays.nl

3 Kort briefje

1. Lees de zes korte briefjes. Schrijf het doel van ieder briefje eronder. Kies uit:

iets afzeggen
iets uitleggen

iets verkopen
iets vragen

informatie geven
waarschuwen

Morgen is de gymles buiten. Jullie moeten hardloopschoenen meebrengen.

1 Doel: _____

NIET AANRAKEN. Pas geverfd!

2 Doel: _____

Jack,
Heb je jouw nieuwe Harry Potter al uit?
Mag ik hem van je lenen?
Lennart

3 Doel: _____

TE KOOP
Boksbal met bokshandschoenen (bijna niet gebruikt)
06-12345678

4 Doel: _____

Keisha,
Vanmiddag kan ik niet bij je komen. Ik moet naar de tandarts. Dat was ik vergeten ...
Mimi

5 Doel: _____

Ha lieverd. Pizza in de vriezer. Oven op 6, voorverwarmen, 20 minuten bakken. Er ligt sla, komkommer en tomaat in de koelkast. Eet smakelijk, je vader

6 Doel: _____

***2. Schrijf zelf 6 korte briefjes.**

1 Situatie: je wilt je computer verkopen. Schrijf een briefje voor in de supermarkt.

2 Situatie: de bel is kapot. Schrijf een briefje voor op de voordeur.

3 Situatie: de voetbaltraining gaat niet door. Schrijf een briefje voor je Nederlandse vriend.

4 Situatie: het huiswerk voor Nederlands voor morgen is: de woorden van les 3 leren. Schrijf een briefje om bij een zieke Nederlandse klasgenoot in de bus te gooien.

5 Situatie: je moet morgenmiddag naar de dokter, dus dan kun je niet naar pianoles. Schrijf een briefje om bij je Nederlandse pianoleraar in de bus te gooien.

6 Situatie: je wilt weten of je moeder sokken heeft gewassen. Je moeder is al naar haar werk. Schrijf een briefje voor als je moeder weer thuiskomt.

- *3. Sms'jes zijn ook korte briefjes.
Schrijf een *reactie* op de sms'jes hieronder.**

Sms'je	Reactie
Hi, weet jij waar we morgen het eerste uur les hebben? Groetjes, Joost	
Hallo Bob, ik wil je tweedehands MacBook Pro kopen, maar 500 euro vind ik te veel. Verkoop je hem ook voor 400? Ellis	
Hoe laat begint jouw feest morgen? En wat voor cadeautje wil je? ☺ xxx, Adam	
Onze kat heeft een nest jonkies gekregen. Wil jij een jong katje? Mag het van je ouders, denk je? Katy	
Ga je morgenavond mee zwemmen? Zien we elkaar bij het zwembad om 20.00? Anders	

4. *Beter schrijven: spellingcontrole*

**Ga naar www.beterspellen.nl.
Meld je aan voor de dagelijkse test.
Doe de test van vandaag. Begin op niveau 1F.
Je kunt de test ook op je mobiel doen.**

**Maak de test vanaf nu iedere dag.
Je scoreverloop laat zien hoe snel je spelling beter wordt. Je docent kan je scoreverloop controleren.
Gaat het heel goed? Ga naar niveau 2F.**

**Kies voor www.beetjespellen.nl, als je www.beterspellen.nl te moeilijk vindt.
Deze website is ook voor leerlingen met dyslexie.**

5. Ga naar www.beterspellen.nl.
In de linkerkolom lees je informatie over spelling.
Staat de juiste spelling in kolom A of B?
Zoek op.
Zet een X in de goede kolom met de juist spelling.

	Kolom A		Kolom B	
1	jouw tas		jou tas	
2	een hele grote taart		een heel grote taart	
3	hij wilt		hij wil	
4	tandpasta		tand pasta	
5	het boek		de boek	
6	Houd je van mij?		Houdt je van mij?	
7	een kleine meisje		een klein meisje	
8	Ze is verhuisd.		Ze is verhuist.	

6. Installeer automatische spellingcontrole voor Nederlands op je pc. Zoek via Google uit hoe je dit doet. Heb je al spellingcontrole voor Engels? Je kunt wisselen tussen woordenboeken:
Check Spelling → Add Dictionaries.

Spelling van Nederlandse woorden kun je ook controleren met het *Van Dale Pocketwoordenboek Nederlands als tweede taal (NT2)* en via www.mijnwoordenboek.nl.

Staat de juiste spelling in kolom A of B? Zoek op.
Zet een X in de goede kolom met de juiste spelling.

	Kolom A		Kolom B	
1	waneer		wanneer	
2	vandaag		vandag	
3	misschien		mischien	
4	pannekoek		pannenkoek	

4 Felicitatiekaart

1. Schrijf de woorden in de tekst. Gebruik ieder woord één keer. Gebruik *hoofdletters* als dat nodig is. De woorden staan op alfabetische volgorde.

De traditie van verjaardagskaarten sturen

dag, eerste, eeuw, gasten, honderd, kaarten, maar, moest, ongevaarlijk, sorry, sturen, veel

De traditie van verjaardagskaarten (1) _____ is ongeveer (2) _____ jaar geleden begonnen. Het gebruik is ontstaan in Engeland. (3) _____ de reden om verjaardagskaarten te sturen is al veel ouder dan een (4) _____. Onze verre voorouders dachten dat feestdagen erg risicovol waren. Duivels en demonen gebruikten deze 'zwakke' momenten van mensen om hen kwaad te doen. Een verjaardag was altijd een gevaarlijke (5) _____. Ook je trouwdag was niet (6) _____. En bij een geboorte (7) _____ je extra voorzichtig zijn. Daarom moest je zo (8) _____ mogelijk gasten uitnodigen. De (9) _____ hielden de duivels en demonen op afstand. Als een gast niet kon komen, dan moest hij zijn excuses maken.

Zo ontstonden de (10) _____ kaarten. ' (11) _____, ik kan niet komen op deze zo gevaarlijke dag, maar...'. Uiteindelijk werden deze kaarten met excuses in Engeland echte verjaardagskaarten. De mensen stuurden de (12) _____ niet meer om zich te verontschuldigen, maar om de jarige te feliciteren.

dag, eerste, eeuw, gasten, honderd, kaarten, maar, moest, ongevaarlijk, sorry, sturen, veel

2. Kies op *welke* felicitatiekaart de tekst kan staan. Schrijf de woorden en zinnen in kolom A of B.

- 1 Beste meneer en mevrouw van Dijk,
Lieve juf Leny,
- 2 Van harte gefeliciteerd met uw zoontje!
Hartelijk gefeliciteerd met uw gouden huwelijk!
- 3 We wensen u samen een heel fijne dag met uw familie en vrienden.
We hopen dat het met u en de kleine Jos heel goed gaat.
- 4 Veel liefs namens de hele klas,
Hartelijke groeten van de burens,
- 5 Jouw eigen naam

A. Een felicitatiekaart voor je Nederlandse docente die een baby heeft gekregen.	B. Een felicitatiekaart voor de burens die 50 jaar getrouwd zijn.
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5

- 3. Jullie zijn verhuisd naar een andere stad. Je buurjongetje van vroeger, Marc, stuurt je een kaart voor je verjaardag. Marc is 6 jaar en hij kan nog niet zo goed schrijven. Hij maakt fouten met hoofdletters, leestekens en met spelling. Verbeter de fouten met een duidelijke kleur (bijvoorbeeld groen of rood). Voor iedere fout staat een cijfer. Gebruik alles wat je al in deze schrijfcursus hebt geleerd, je woordenboek en de informatie op www.beterspellen.nl.**

(1) rotterdam, 12 (2) November 2012

(3) Liefde _____ (schrijf hier jouw naam),

(4) Fan harte (5) gufeliciteert met (6)jou verjaardag. Hoe (7) out ben je nu?
(8) hoe gaat het met jou (9). Met mij wel goed. In de herfstvakantie zijn we in (10)
parijs geweest. (11) Zamen met mijn moeder en mijn zusje ben ik bovenop de
Eiffeltoren (12) gewest. Vet hoog (13). We konden de hele (14) stat zien! Mijn (15)
fader durfde niet op de (16) eiffeltoren. Hij heeft hoogtevrees.
In Parijs hebben we (17) pannekoeken gegeten.
We hebben ook een (18) nieuwe (19) hont. (20) hij heet Boris. Hij is heel lief
Heb je cadeautjes (21) gekrijgt voor je (22) verjaardag?
Nou, ik ga stoppen. (23) Koom je nog eens bij ons (24).

Heel veel (25) groenten
en liefs,
Marc ☺

***4.**

Je Nederlandse buurmeisje van 18, Ella, heeft haar rijbewijs gehaald.

Deze bloemen heb je voor haar gekocht.

Schrijf een kaartje bij de bloemen.

Schrijf bovenaan het kaartje plaats en datum.

Een voorbeeld: Maastricht, 14 mei 2012

***5. Schrijf een verjaardagskaart aan een vriend(in).**

Postzegel

6. *Beter schrijven: je eigen tekst controleren

Controleer de tekst op je verjaardagskaart.

- **Kloppen je hoofdletters?**
- **Kloppen de leestekens?**
- **Klopt de spelling?**

Verbeter waar nodig.

Laat de tekst met de verbeteringen zien aan je docent.

Paraaf docent les 1 - 4	Opmerkingen

*Toets les 1 – 4

Cijfer: _____

- 1 Schrijf je *eigen* naam en adres op, op de manier waarop je een kaart of brief adresseert.

- 2 Zet hoofdletters waar nodig.

mijn naam is ausa. ik kom uit ijsland. ijsland ligt in het noordwesten van europa. de hoofdstad heet reykjavik. ijsland is een eiland: aan de zuidgrens is de atlantische oceaan, in het westen de groenlandzee en in het noorden de noordelijke ijszee.

ik woon nu een halfjaar in nederland en ik spreek al aardig nederlands.

ik ben jarig op 25 december, dus met kerst. dit jaar is dat op een zaterdag. op mijn verjaardag staat er altijd een kerstboom bij ons in huis.

- 3 Zet leestekens in de zinnen:

1 Samira houdt van appels bananen mandarijnen en peren

2 Hoera ik heb een 8 voor mijn toets

3 Wanneer kom je weer op school

4 Felix zegt we moeten nu echt gaan over 5 minuten komt de bus

- 4 Je bent in de lente/zomer/herfst/winter (kies zelf) op schoolreis in Amsterdam/Parijs/Londen (kies zelf). Met de klas zijn jullie in een museum. Je koopt een kaart voor een Nederlandse vriend(in) die overmorgen jarig is. Schrijf de *complete* tekst voor je kaart op de volgende pagina. Adressering hoeft niet. Gebruik minimaal 30 woorden.

- 5 Vanavond kun je niet naar de sporttraining, want je hebt een schoolfeest. Schrijf een briefje om bij je trainer, mevrouw Rietveld, in de bus te doen.**

